

СТАНОВИЩЕ

От доцент д-р Таня Кирилова Шивачева, д.м.

Ръководител Учебен сектор по ревматология

към Първа катедра по вътрешни болести

на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна

Ръководител Клиника по Ревматология

към УМБАЛ „Света Марина“ – Варна

На дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „ДОКТОР“ в област на Висше образование 7. Здравеопазване и спорт, Професионално направление 7.1 Медицина, Научна специалност „Вътрешни болести“ на тема:

„Детерминанти на качеството на живот при пациенти с нерентгенографски аксиален спондилартрит: анализ, базиран на основните аспекти на болестта“

На д-р Светослав Павлов Димитров

Докторант на самостоятелна подготовка към

Катедра по пропедевтика на вътрешните болести,

Факултет Медицина към

Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна

с научен ръководител доцент д-р Атанас Ангелов Атанасов, д.м.

Със заповед № Р-109-236/01.06.2022г. на Ректора на МУ – Варна съм избрана за член на научното жури и съм определена да подготвя становище по процедурата за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ с кандидат д-р Светослав Павлов Димитров.

Кратки биографични данни и данни за професионалното развитие и квалификация на докторанта:

д-р Светослав Димитров е роден през 1983 г. в гр. Варна. Завършва с отличен успех Пета гимназия с преподаване на чужди езици „Йоан Екзарх“, гр. Варна през 2002г. Завършва медицина с отличен успех в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна през 2008 г. и е удостоен с наградата „Златен Хипократ“ и право на специализация по избор. От 2008 г. започва работа като ординатор, а от 2009 г. е специализант по Ревматология в Клиниката по Ревматология към УМБАЛ „Света Марина“, гр. Варна. В периода 2011-2013 г. е бил хонорован асистент по Ревматология към УС по Кардиология и Ревматология. През 2013 г. след спечелен конкурс е назначен като асистент по Ревматология към УС по Кардиология и Ревматология. През 2013 г. придобива специалност Ревматология.

Актуалност на проблема:

Разбирането за серонегативните спондилоартропатии през последното десетилетие претърпя сериозно развитие. След 2009 год. са въведени нови критерии за аксиален спондилоартрит (ASAS), критерии за възпалителна болка в кръста (ASAS -IBP), критерии за сакроилиит от ЯМР (ASAS дефиниция за активен сакроилиит).

Този процес формира концепцията за нерентгенографски аксиален спондилоартрит (nr-SpA), който времево съвпада с „биологичната революция“ и възможността за по-добра прогноза на болните.

Дисертационният труд на д-р Светослав Димитров е посветен този актуален проблем.

Структура на дисертационния труд:

Дисертационният труд на д-р Светослав Димитров е оформен според изискванията и е съставен от 158 стандартни машинописни страници. Онагледен е с 35 фигури, 40 таблици и 14 приложения. Дисертацията е с добре балансирана структура, която включва въведение и литературен обзор (31 страници), цел и задачи (2 страници), материал и методи (9 страници), резултати (51 страници), обсъждане (13 страници) и изводи и приноси (3 страници). Библиографията съдържа 202 източника, от които един е български. Голям дял от цитираните източници са от през последните 5 години. Авторефератът е създаден според изискванията и е съставен от 92 стандартни страници, като включва 37 таблици и 31 фигури.

Литературен обзор:

Дисертантът демонстрира задълбочен поглед върху темата, по която работи. Дизайнът на литературния обзор е конструиран върху основните характеристики на болестта. Отделя се внимание както върху класификационните критерии (вкл. в исторически план), така съвременните критерии, имплементирани в клиничната практика. Представени са данни, които описват препоръките на ASAS при оценката на болестната активност, приликите и разликите с анкилозиращия спондилит, половите различия в болестното протичане, промяната в качеството на живот и съвременен поглед към възможностите за терапевтично повлияване. Обърнато е и специално внимание в литературния обзор върху критериите за възпалителна гръбначна болка, които са приложими за изграждане на клинична диагноза аксиален спондилоартрит. Литературният обзор логично е последван от предложени от автора нерешени задачи и проблеми, свързани със неренгенографската фаза на болестта.

Цел и задачи:

Дисертантът формулира основната цел на научната разработка като продължение на синтезираната информация от представения литературен обзор и логично представените в края му нерешени до момента задачи. За постигането на целта са формулирани 7 задачи.

Материал и методи:

В своето научно изследване д-р Светослав Димитров включва 202 болни с клинични данни за болка в кръста.

В хода на изследването, чрез използването на ASAS класификационните критерии за спондилоартрит и критериите за възпалителна гръбначна болка, след изключване на болни със сигурен рентгенографски АС са оформени две групи болни – 160 с нерентгенографски аксиален спондилоартрит и 42 болни с недостатъчно критерии аксиален SpA (оформени като контролна група).

След приложение на критериите за сакроилиит чрез ЯМТ на сакроилиачни стави, се оформят две подгрупи – образно рамо (n=98) и клинично рамо (n=62).

Анализирани са:

1. Демографска характеристика на участниците,
2. Данни от лабораторната и клинична болестна активност,
3. Ниво на качеството на живот (използван е въпросникът ASQoI),
4. Степен на гръбначна увреда,
5. Разпространение на извънаксиалните прояви на болестта,
6. Промени от МРТ.

Използвани са подходящи съвременни статистически методи, табличен и графичен метод за представяне на резултатите.

Резултати:

Резултатите в научното изследване на д-р Светослав Димитров са представени подробно в 51 страници, като са добре онагледени. Те отговарят изцяло на поставените задачи. Като най-значими резултати от проведеното научно изследване приемам:

1. Доказана е връзка между клинико-лабораторна активност и степен на функционално нарушение на гръбначния стълб при болните от нерентгенографски аксиален спондилоартрит.
2. Установена е положителна връзка между SPARCC скор и композитни индексни оценки при пг-ах SpA.
3. Разкрито е по-лошо качество на живот при болните от пг-ах SpA спрямо контролната група.

Изводи:

Изводите отговаря изцяло на поставената цел и задачи. Те са добре формулирани и логично следват данните от получените резултати.

Приноси:

Д-р Светослав Димитров в своята научна разработка представя 10 приноса – по 5 с оригинален и потвърдителен характер. От тях за най-значими приемам следните:

1. За първи път в България се разглеждат и анализират болни от нерентгенографски аксиален спондилоартрит –демографска характеристика, лабораторна и болестна активност, физическа функция, двигателен дефицит, качество на живот и се сравняват с контролна група.
2. Предлага се алгоритъм в помощ на ежедневната клинична практика за оптимизиране на възможностите на ранна диагноза SpA с цел своевременна и адекватна терапевтична грижа.

Публикации и научни съобщения във връзка с дисертационния труд:

Д-р Светослав Димитров представя 4 статии и 3 участия, свързани с темата на дисертационния труд. Актуалността на темата, както и във връзка с формулираните от дисертанта възможности за бъдещи разработки и допълнения към научния труд, считам че съществува потенциал за още бъдещи публикации и научни съобщения по тази тема.

Препоръки:

Уместно е проспективно проследяване на болните от образно рамо (ЯМР) с цел прогресия в рентгенографски SpA и определяне на предиктори.

Заключение: Дисертационният труд на д-р Светослав Димитров е посветен на един актуален във всяко едно отношение проблем в областта на специалностите Вътрешни болести и Ревматология. Анализираните резултати значително допълват данните, известни до този момент в спектъра на спондилоартритите и по-специално в ранната им фаза. Предложеният алгоритъм за селекция на болните с признаци на спондилоартрит е на базата на задълбочен поглед на автора по темата и би имал положително влияние върху стремежа за ранна диагностика в ежедневната клинична практика. Считам, че дисертационният труд на д-р Светослав Павлов Димитров отговаря на изискванията за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“. Това ми дава основание с увереност да предложа на членовете на уважаемото Научно жури да гласува **положително** за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ на д-р Светослав Павлов Димитров.

30.06.2022г.

гр. Варна

С уважение:.....

/доц. д-р Таня Кирилова Шивачева, д.м./